

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Morib. Ignatii Loiolæ, Qvi Societatem Iesv
Fvndavit, Libri III**

Maffei, Giovanni Pietro

Dvaci, 1585

Eiusdem animi submissio, & quid de virtute Obedientiæ senserit. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44004

cuiusmodi in homines etiam studiosos perfectionis cadunt: nam grauiores Ignatius minime tolerasset. Solebat etiam fontibus, ad humilem mensam in triclinio accumbentibus, obiurgatorem inducere, infirmæ plerumq. cōditionis hominem, sed ingeniosum & acrem; qui cunctis audiētibus, vitia reorum increparet, exprobraretq. religionis annos, & negligentiam: idemq. ceteros carptim nec opinantes repente perstringeret; nimirum edomandæ superbix causa, mentisq. è pigrity veterno excitandæ. Sed qui deliquerant, priusquã ex consuetudine punirētur, quàm lenissime operam dabat, vt suam ipsi culpã agnoscerent; atq. vltro sibi met multam irrogarent: quæ tamen si grauior videretur, confessione contentus, ita moderabatur, vt multũ sæpe de acerbitate minueret.

*Eiusdem animi submissio, & quid de virtute
Obedientix senserit. CAP. VII.*

Negabat, suo quidem iudicio, quemquam probe intelligere quàm vehementer in se quisq. diuinæ bonitatis operationem impediatur: quãtave illius beneficia & dona per socordiam ignauiamq. corrumpat. quo crimine sese accusabat in primis. atq. ita de suis rebus demisse & humiliter sentiebat, vt se mortalium omnium infimum, & opis diuinæ maxime egētem putaret: sibiq. ceteros omnes ad virtutē pietatemq. & exemplo & incitamento fateretur esse. Priuatæ vero vitæ quanto desiderio teneretur, & initio declarauit in recusando magistratu; & deinde, cum vt redigeretur in ordinē, aliusq. sibi succederet, omni ope contendit. quod tamen si consequutus non est; tamen obedientix studium

dium quibuscūq. rebus potuit, semper ostendit. Romano quidem Pontifici, cuius in verba præcipuo sacramento iurauerat, ita erat præsto, vt ad ipsius nutū sese paratum exhiberet, confecta iam ætate, vnius baculi adminiculo, pedibus quocumq. opus esset, peregre proficisci, vel etiam nauigium ascēdere plane exarmatum, seq. eodē Pontifice iubente, mari ventisq. sine vlla dubitatione committere. Quem ipsius animum vir quidā primarius cum haud satis probaret, & in eiusmodi re consilium prudētiamq. requireret; prudentiam quidem, non obedientis, verum imperantis esse respondit Ignatius. Et sane, cum in Societate nostra virtutem hāc ceteris omnibus anteferret; tum nihil huic laudi tam contrarium dicebat esse, quā in superiorum iussis & consilio examinando moram, vel potius arrogantiam. negabatq. obedientis nomine dignū haberi oportere, qui legitimo superiori non cum voluntate iudicium quoq. submitteret. Id enim demum esse Deo gratissimū holocaustum, cum omnes animi vires, ac præsertim intelligentia & mens, quæ summū in homine obtinent locum, in obsequium Christi coguntur. qui vero inuiti ac dissentientes, actu exteriori dumtaxat, iussū præpositorum exsequerentur; hos inter vilissima mancipia, vel pecudes potius numerandos aiebat. Exstat eius epistola ad socios Lusitanos in hanc sententiam scripta, (qua nihil ego quidē in eo genere vidi subtilius) quam qui accurate perlegerit, facile intelliget, quā iure Ignatius tantū huic vni mentis & rationis obsequio tribuendum putarit. Quinetiā in sermone quotidiano sepiissime vsurpare consueuerat; qui ad superioris nutum, voluntatis propensionem solummodo, non etiam iudicij consensionem accommodarent; eos altero

altero tantum pede intra religionis septa versari. Neq. vero eiusmodi præcepta verbis tantum explicabat ille, sed, quantum ei res & persona concederet, etiam factis. Medico quidem, quoties ægrotaret, ita se dicto audiētem præbebat, vt eius monita pro oraculis duceret, ac quodammodo prudentiam penitus exuisse, & omnem suæ salutis curam & sollicitudinē in eūdem proiecisse videretur. Cum stomacho grauissime laboraret aliquando, ex nimio videlicet hepatis calore, vt supra diximus; adhibitus medicus, quo domus eo tēpore utebatur adolescente nec peritissimo; frigidæ corporis cōstitutioni causam illico tribuit. nec mora. quidquid excogitare potuit ad corpus & præcordia calefacienda, præscripsit. ac primum fenestras, foresq. cubiculi, ne quid afflaret auræ, obserari diligenter iussit; deinde languentē multa sub veste continere sese; postremo quàm calidissimo cibatu, & exiguo mero, sed quàm austerissimo refici. quæ omnia Ignatius licet sibi, non leuibus argumentis, minime accommodata sentiret, ac medicū ipsum nec litteratissimum, neq. exercitatissimum sciret esse; tamen, ne cum extremo quidem vitæ periculo, cōtra eius edicta nihil vñquam effatus est. Æstas erat summa: calores, vt in Vrbe, maximi: ingenti stromatum pondere premebatur Ignatius: manabat è membris omnibus tanta sudoris copia, vt culcitæ ac vestes maderent; ac nihilominus ex præcepto se intra calida fomēta cohibebat ægrotus. ardebat siti; nihil omnino poscebat: discruciabatur doloribus acerbissimis, nullam edebat vocem; linquebatur animo interdum, neq. tamē significabat; deniq. peruersa curatione eo adductus est, vt cum vltimū sibi discrimen adesse intelligeret, Societatis administratione Patribus delegata,

gata, aditu cubiculi domesticos prohiberet omnes, vno excepto valetudinarij curatore: atq. id demum exstitit signum, desperata iam valetudine, se ad vitæ exitum cōparantis. Itaq. Patres in re tam subita consilio habito, cum non deessent qui medici præsertim iunioris placita reprehenderent; Alexandrum Petronium, ætate prouecta virum, & medicæ artis laude præstantem, extemplo acciri iubent. Is vt inspexit Ignatium, genusq. & ordinem adhibitæ medicinæ cognouit; per summam indignationem vociferatur, hominem calore necatum esse: pãdi confestim fenestras & ostia; leuari stragulis lectum; frigidæ haustus affatim dari æstuanti imperat: quæ res prioris medici inscitiam plane coarguit; siquidē refrigerato hepate, ventriculi tormina quieuerunt; & obedientiæ meritis Pater auctus, pristinam insuper valetudinē breui recepit. Rursus, cum ieiunia cineralia, seu Quadragesimam quamuis affecto corpusculo perseuerãter nihilominus obseruasset; ipsa denique feria quarta sanctioris hebdomadæ, febris correptus est; nec dubitauit idē Alexander, quin totum id ex imbecillitate nimia proueniret; quo circa pulli gallinacei esum ad vesperam illi præscripsit, abiitq. admodum incertus animi, vtrum Ignatius tali tēpore iussa facturum esset. redit deinde postridie, quæritq. sollicitus, num se refecerit pullo. cum annuisset Ignatius: Fatebor, inquit Alexander, ingenuè id quod res est. Complures non custodita solēni abstinentia, nihilominus hoc triduo in morbum incidere. quibus ego cum accersitus, carniū cibatum indixerim, vix ægreq. ab iis impetraui, vt obtēperarent. propterea quod per hos dies carniū vesci, nimis graue piaculum ducerēt. tu cōtra, peractō iam pene curriculo, ad ipsas metas meo monitu non

non recusasti desistere. hoc ego, Pater, satis mirari nō
 possum. Ad ea Ignatius serena frōte, quæ animi tran-
 quillitatem indicaret: Atqui obediendum est, inquit,
 nec plura in eam sententiam effatus est. quo respōso
 mirifice delectatus Alexāder, & sanctitatem viri ma-
 gis magisq. suspiciēs, totam rei gestæ seriem ipsemet
 mihi deinde narravit. Atq. ad sapientem hanc san-
 ctamq. stultitiam cæcæ, vt ipse appellabat, obedi-
 tiæ; suos, vt essent ad subita ac seria promptiores, in-
 terdum fictis etiā in rebus erudiebat. Sacerdos qui-
 dam, edito iam signo, paratus ad sacrificium, & calicē
 tenens, cum è vestiario pedem efferret; per nuntium
 ab Ignatio qui totam rem è propinquo obseruabat,
 repente iubetur, sacro deposito ornatu, pallium su-
 mere prodeūdi causa. Paruit ille sine tergiuersatione,
 ac palliatus Patri confestim apparuit. Tum Ignatius
 quærit ex homine; sit ne ægre passus, in procinctu
 iam ad immolandum, subito se iuberi sacra deponere
 vestimenta, remque diuinam omittere? Cum ille, se,
 ne tantulum quidem esse cōmotum affirmaret: At-
 qui me, scito (inquit Ignatius) non quo te in præsen-
 tia opus habeam, sed periclitandi tui obsequij gratia
 id fecisse de industria. & sic habeto; plus te sacrificio
 deferendo esse meritum, quàm si id ipsum, vt destina-
 ueras, illico peregisses: nam & si altaris mysterium
 tanti apud Deum est, quanti profecto est; tamen, vt
 scriptum legimus, melior est obediencia quàm victi-
 mæ. Quemdam etiam, cum maxime confessionem
 nobilis cuiusdam exciperet, cōsulto vocari ad se ius-
 sit. cum ille se peracto mysterio mox affuturū dixis-
 set; accersit eum denuo: at ipse nihilominus confi-
 tentis rogatu hæsit paululum. ac venienti demum
 Ignatius: Ita ne vero? iterum, inquit, euocandus es?

Et gra-

Et grauioribus verbis accepit hominem; non quo illius tum quidem opera egeret; sed obseruantiam & agilitatem experiri voluerat. Sic enim aiebat; cupere se, quemadmodum ceteræ Deo dicatæ familiæ, ex instituto aliæ paupertatem, alię silentium, aliæ psalmodiam, aliæ deniq. aliud præcipuo studio colerent; sic in Societate nihil haberi prius aut potius alacritate amoreq. parendi; & maxime proprium infigne nostrorum hominũ esse Obediẽtiã; quippe quæ, diu Gregorio teste, virtus vna, ceteras omnes animo virtutes inserat, insertasq. custodiat. Hisce ergo artibus, & huiusmodi, subinde alũnos exercere consuevit; vt ad quamlibet præfecti vocem, aut significationẽ parati, vel inchoatum apicem in scribendo relinquerẽt; seq. expeditos vbi vbi opus esset, illico sisterent.

Paupertas eius, & castimonia.

CAP. VIII.

Voluntariam paupertatem (quam ille religionis murum appellabat) ad extremũ vsq. constantissime coluit; nec modo ipse proprium habuit nihil, sed ne alios quidem, quamuis genere nobiles, ac deliciis olim assuetos, quidquam habere permisit. quinetiam quemquam è professa domo apud Germanicum, Romanũve Collegium, nisi admodũ raro & iusta de causa prohibuit vesci: quo nimirum, si opus esset, iurare verius posset, nihil omnino ad ipsam domum ex Collegiorum fructibus peruenisse. Pauperẽ autem spiritu eum sibi deniq. aiebat videri, qui erga ea quibus vteretur, sic esset affectus animo, vt instar statuæ cuiusdã videretur esse, quæ nullo pacto resistit recusarve, quominus
omni